

Відомості поданого рукопису не мають порушувати Наказ МОН України «Про затвердження Переліку службової інформації, що є власністю держави»: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0319729-15> та відповідати наступним вимогам до наукових публікацій України:

- описати проблему у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями;
- містити аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання цієї проблеми;
- вказати на невирішені раніше наукові проблеми з тематики дослідження або її частини;
- сформулювати ціль та завдання публікації;
- описати матеріали, методи та результати власних досліджень, висвітлити та обґрунтувати отримані результати;
- сформулювати висновки з проведеного дослідження і перспективи подальших досліджень у цьому напрямку.

Редакція «Вісника медицини, психології та фармації» приймає до опублікування від авторів рукописи **українською або англійською мовами** оригінальних і оглядових статей з теоретичної та клінічної медицини, лекцій, коротких повідомлень, рецензій, які не були раніше опубліковані або не подані для публікації в інші видання.

Усі рукописи, що подано до редакції «Вісника медицини, психології та фармації» проходять перевірку на плагіат і подвійне сліпе рецензування та відповідне редагування. Якщо в рукописі вказано декілька авторів, то він подається від імені уповноваженого автора (зазначається в кінці рукопису як автор для листування). Подання рукопису до редакції означає, що всі вказані у ньому автори цілковито ознайомлені та згодні з його змістом. Всі зміни, внесені до рукопису після його подання до редакції під час підготовки до опублікування внаслідок рецензування та літературного редагування також мають бути погоджені з усіма авторами.

Обсяг оригінальної статті не повинен перевищувати 5–12 сторінок

тексту формату А4, оглядової статті та лекції – 18 сторінок формату А4, короткого повідомлення та рецензії – 3 сторінок формату А4.

Структурувати оригінальні наукові статті прийнято за формулою **IMRAD: Introduction** (Вступ), **Methods** (Методи), **Results** (Результати) **And (&)** **Discussion** (Обговорення).

Оригінальна стаття повинна бути оформлена наступним чином:

1. **Назва статті** (чітко і лаконічно).
2. **Прізвище, ім'я та по-батькові автора (авторів) повністю, повна назва установи або організації, де працює кожний автор, місто, країна** (кількість авторів не повинна перевищувати 7 осіб).
3. **Установа/и** (повна назва, місто, країна).
4. **Розділ журналу**, до якого подається стаття.
5. **Анотація** (на мові подання статті). Анотація повинна повністю розкривати зміст статті для оригінальних досліджень і повинна бути чітко структурована. Анотація повинна включати: вступ, мету, матеріали та методи, отримані результати, висновки. Обсяг анотації – 150–200 слів (900–1800 знаків) українською мовою, 250–300 слів (1800–2000 знаків) англійською мовою.
6. **Ключові слова** (на мові подання статті, 3-7 слів/словосполучень). Ключові слова повинні відповідати основному змісту статті, відобразити тематику дослідження і забезпечувати його тематичний пошук і не дублювати назву статті. Ключові слова потрібно подавати у називному відмінку через кому.
7. **Вступ**. Вступ повинен розкривати актуальність та доцільність проведеного дослідження та стан проблеми у світовій науковій літературі.
8. **Мета дослідження**. Необхідно висловити основну ідею дослідження, яка має суттєво науково вирізнятися новизною та актуальністю від сучасних уявлень про проблему, доповнювати чи поглиблювати уже відомі підходи до її вирішення.
9. **Матеріали та методи дослідження**. У даному розділі відображається

грунтовний опис методів, методик, технік та матеріалів і приладів, які були використані у дослідженні. У випадку, якщо детальний опис використаних методів, методик, технік та матеріалів і приладів наведено у літературних джерелах, достатньо навести посилання на них без додаткової деталізації. Якщо у дослідженні були задіяні люди чи експериментальні тварини, необхідно зазначити, згідно яких норм українського чи міжнародного законодавства щодо етичних питань було проведене дане дослідження.

10. Результати та обговорення отриманих результатів дослідження.

Розділ має висвітлювати проведення дослідження крок за кроком з клінічним описом та інтерпретацією отриманих результатів з необхідною для подальших висновків деталізацією. Результати бажано представляти у вигляді таблиць, графіків та малюнків після першого згадування про них у тексті. Статистична та інша деталізація наводиться під таблицею чи малюнком у примітках.

Обговорення отриманих результатів дослідження – проводиться ґрунтовний аналіз отриманих результатів і їх порівняння з сучасними даними із посиланням на першоджерела, які представлено у «Списку використаних джерел».

11. Висновки. Це найбільш важливі отримані результати дослідження, які містять наукову новизну і мають теоретичне та (або) практичне значення і відображають розкриття та досягнення мети і завдань дослідження. Висновки мають бути викладені чітко та лаконічно, бажано у вигляді нумерованого списку.

12. Перспективи подальших досліджень (за необхідності).

13. Рекомендації (за необхідності).

14. Фінансування та конфлікт інтересів. Автор (автори) повідомляє про фінансування дослідження та про будь-які існуючі конфлікти інтересів, включаючи будь-які фінансові чи особисті відносини з іншими людьми чи організаціями, які могли б певним чином спотворити умови проведення дослідження або вплинути на об'єктивність оцінки його результатів. Цей розділ є обов'язковим: якщо авторам невідомо про можливий конфлікт

інтересів і фінансування відсутнє, вказується про їх відсутність.

15. Публікаційна етика. У цьому розділі необхідно описати чи містить поданий рукопис інформацію про проведення досліджень за участю людей або тварин. Якщо так, то вказати, чи відповідає дослідження міжнародним етичним стандартам біомедичних досліджень.

16. Подяки (за необхідності). У цьому розділі автори можуть вказати осіб, які брали участь в істотних етапах описаного у публікації дослідження, але відсутні у переліку авторів статті, а також вказати джерела фінансування проведеного дослідження, включно з повною назвою донорської організації, назвою та номером гранту.

17. Список використаних джерел. У список використаної літератури слід включати праці, опубліковані впродовж останніх 5 років (не менше третини літературних джерел) та не включати джерела країни-агресора. Відображати цитовані джерела слід за порядком згадування у тексті. Посилання на цитовані в тексті наукові праці позначаються номерами в квадратних дужках відповідно до списку літератури, наприклад [3–5, 8]. Список використаної літератури наводиться за [ДСТУ](#). Після кожного використаного джерела слід наводити посилання на його цифровий ідентифікатор DOI та інші ідентифікатори (PMID тощо).

Для скорочення довгих посилань бажано використовувати <https://is.gd/create.php>, <https://bitly.com> або аналогічні ресурси.

Список літератури подається після тексту основного матеріалу і повинен бути оформлений згідно з вимогами ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Приклади оформлення за вимогами ДСТУ 8302:2015 подаються в кінці цих вимог.

У лекціях бібліографічні посилання даються за необхідності (в алфавітному порядку).

18. Після цього подається анотація другою мовою, яка включає: **Назву статті, прізвище, ім'я та по-батькові автора (авторів) повністю, повна**

назва установи або організації, де працює кожний автор, місто, країна, саму анотацію та ключові слова. Текст анотацій другою мовою має бути ідентично структурований. Анотація повинна включати: вступ, мету, матеріала та методи, отримані результати, висновки. Обсяг анотації – 150–200 слів (900–1800 знаків) українською мовою, 250–300 слів (1800–2000 знаків) англійською мовою.

19. Інформація про авторів. На кожного автора статті двома мовами (українська, англійська) необхідно вказати прізвище, ім'я та по-батькові (повністю), науковий ступінь та посаду, установу або організацію, профіль ORCID. Якщо авторів декілька (**не більше семи авторів**), окремо вказується відповідального за комунікацію з редакцією автора та його e-mail і контактний номер телефону. На кожного автора вказується його вклад в написання статті.

Оглядова стаття, лекція, рецензія на книгу чи статтю можуть мати довільну структуру, однак для оглядової статті та лекції розділи «**Вступ**», «**Мета**», «**Висновки**», «**Список використаних джерел**», «**Анотація**» та «**Ключові слова**» є обов'язковими.

Для написання рукопису має бути використаний редактор Microsoft Word (у форматі *rtf* або *doc*), шрифт Times New Roman, 14 кегль, інтервал – 1,5; формат паперу: А4 (21 см x 29,7 см); орієнтація сторінок: книжкова із вирівнюванням по ширині з відступом від лівого краю – 1,25 мм; поля: зліва 30 мм, справа 15 мм, зверху і знизу по 20 мм. У тексті не повинно бути переносів і макросів.

Текст статті за необхідності ілюструється таблицями та рисунками (графіками, схемами, діаграмами, фотографіями, тощо). Ілюстративний матеріал повинен розміщуватися в тексті статті, мати назви та легенду, послідовну (для кожного виду) нумерацію. Кожен ілюстративний елемент повинен бути розміщений після першого його згадування у тексті.

Діаграми та графіки мають бути зроблені за допомогою векторних редакторів *Adobe Illustrator*, *Corel Draw* або *MS Excel*.

Схеми мають бути оформлені у векторному форматі (*cdr*, *eps*, *pdf*, *ai*).

Формули потрібно виконувати з використанням редактора формул *MS Equation 3.0, Math Type*.

Діаграми, графіки, схеми, формули не потрібно розміщувати в окрему рамку або поверх тексту. Текст має бути зверху та знизу без використання обтікання.

Крім того, сам файл рисунка у форматі tiff або jpeg із роздільною здатністю не менше 300 dpi, формат кольору RGB (якщо кольоровий) або Grayscale (якщо чорно-білий), необхідно надсилати до редакції також окремо.

Таблиці повинні мати вертикальну орієнтацію й створюватися за допомогою майстра таблиць (опція «Таблиця – вставити таблицю» редактора MS Word), заголовок і номер (якщо їх не менше двох).

Текст та інші складові статті (цитати, таблиці, ілюстрації, формули, відомості про дозування) повинні бути ретельно вивірені авторами.

Всі елементи ілюстративного матеріалу мають бути згруповані у файлі рукопису. Звертаємо вашу увагу, що слід використовувати лише дефіс та тире середньої довжини в тексті. Інтервали часу, числові інтервали мають містити тире, а не дефіс: «2020–2022 роки», «рН 7,35–7,45».

Також, необхідно враховувати різницю у написанні певних символів латиницею (англійською) та кирилицею (українською):

Українською: № 1 (з пробілом), 25 % (з пробілом), 7,5 або 0,5 (з комою);

Англійською: No.1 (разом без пробілу), 25% (без пробілу), 7.5 або 0.5 (з крапкою)

Приклади оформлення списку літератури:

ДСТУ 8302:2015

Накази (розпорядження, закони):

Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Стабільна ішемічна хвороба серця»: Наказ МОЗ України № 2857 від 23.12.2021. URL: <https://www.dec.gov.ua/mtd/stabilna-ishemichna-hvoroba-serczya/>

Посилання на інтернет-ресурси:

World Health Organization (WHO). Global Health Estimates 2016: Deaths by Cause, Age, Sex, by Country and by Region, 2000–2016. Geneva: World Health Organization; 2018. URL: https://www.who.int/healthinfo/global_burden_disease/estimates/en/index1.html

Посилання на дисертацію:

Іванова К. В. Роль фактора росту фібробластів 21 в регуляції метаболізму кісткової тканини та вуглеводного гомеостазу у хворих на ішемічну хворобу серця з ожирінням: дис. на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук; 14.01.02 – внутрішні хвороби. Харків, 2021. 165 с.

Посилання на автореферат дисертації:

Іванова К. В. Роль фактора росту фібробластів 21 в регуляції метаболізму кісткової тканини та вуглеводного гомеостазу у хворих на ішемічну хворобу серця з ожирінням: автореферат дис. на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук; 14.01.02 – внутрішні хвороби. Харків, 2021. 16 с.

Якщо джерело має до трьох авторів:

Конференція:

Шишкін М. А. Імуногістохімічна характеристика експресії VEGF-A I VEGFR2 в поліпах та аденокарциномі дистальної товстої кишки: матеріали четвертої всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Теорія та практика сучасної морфології», 4–6 листопада 2020 року

м. Дніпро, Україна. С. 124–126.

Петренко О. В., Шевколенко М. В., Бітінш В. А. Призматична компенсація диплопії при дистанційній езотропії у дорослих. «*Своє дитинство треба бачити`21*»: науково-практична конф. дитячих офтальмологів та оптометристів України з міжнародною участю 11 червня 2022 року, К. 2022. С. 40–41.

Книга:

Scheff S.W. *Fundamental Statistical Principles for the Neurobiologist. A Survival Guide*. Lexington: Academic Pres., 2016. 365 p.

Сторінки з книги:

Кіреєва У. В. Синдром емоційного вигорання як результат професійного стресу. К, 2013. С. 141–145.

Стаття:

Andrikoula M., McDowell I. F. The contribution of ApoB and ApoA1 measurements to cardiovascular risk assessment. *Diabetes, obesity & metabolism*. 2008. Vol. 10(4). P. 271–278. doi: <https://doi.org/10.1111/j.1463-1326.2007.00714.x>. PMID: 28818746.

Колеснікова О. В., Потапенко А. В., Вовк К. В. Вплив віку на розвиток кардіометаболічних змін у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки в поєднанні з субклінічним гіпотиреозом. *Вісник проблем біології і медицини*. 2019. Вип. 2 (2). С. 124–127. PMID: 28818746.

Монографія:

Андон'єва Н. М., Скиба В. Ю., Більченко О. В. Артеріальна гіпертензія та коморбідність: монограф; за ред. О. М. Біловола. Харків: ХНМУ, 2019. 176 с.

Якщо джерело має чотирьох авторів:

Конференція:

Ехокардіографічна характеристика пацієнтів із хронічною серцевою недостатністю в залежності від наявності супутнього ожиріння / О. В. Гріднева, О. І. Кадикова, Ш. Ібрагімова, П. Г. Кравчун. *Досягнення та*

перспективи експериментальної і клінічної ендокринології (Двадцяті Данилевські читання): матеріали науково-практичної конференції з онлайн-трансляцією, Харків, 11 лютого 2021 р.: збірник тез. Харків, 2021. С. 199–200.

Книга:

Fundamental Statistical Principles for the Neurobiologist. A Survival Guide / S. W. Scheff, M. T. Jensen, J. L. Marott, A. Holtermann. Lexington: Academic Pres., 2016. 365 p.

Сторінки з книги:

Синдром емоційного вигорання як результат професійного стресу / У. В. Кіреєва, Г. З. Мороз, І. В. Огороднійчук, С. А. Бичкова. К, 2013. С. 141–145.

Стаття:

Ішемічна хвороба серця та коморбідні захворювання у військовослужбовців (за матеріалами військово-лікарської комісії) / Г. З. Мороз, І. В. Огороднійчук, С. А. Бичкова, В. С. Романенко. *Український журнал військової медицини*. 2022. № 4. Т. 3. С. 86–92. doi: 10.46847/ujmm.2022.4(3)-086. PMID: 28818746.

Living alone is associated with all-cause and cardiovascular mortality: 32 years of follow-up in the Copenhagen Male Study / M. T. Jensen, J. L. Marott, A. Holtermann, F. Gyntelberg. *Eur Heart J Qual Care Clin Outcomes*. 2019. Vol. 5. P. 208–217. PMID: 28818746.

Якщо джерело має більше чотирьох авторів:

Конференція:

Сучасні виклики, що існують на шляху удосконалення української системи первинної медичної допомоги / В. М. Лехан та ін. Волчек. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Профілактична медицина: здобутки сьогодення та погляд у майбутнє». Дніпропетровськ: Літограф, 19–20 травня 2016 р. С. 54–57.

Книга:

Загальні принципи організації діяльності комісій з питань етики при

лікувально-профілактичних закладах, в яких проводяться клінічні випробування лікарських засобів (рекомендації для експертів): посіб. / Л. Ковтун та ін. К., 2017. 45 с.

Стаття:

Association between adiposity and cardiovascular outcomes: an umbrella review and meta-analysis of observational and Mendelian randomization studies / M. S. Kim et al. *Eur Heart J*. 2021. Vol. 42 (34). P. 3388–3403. doi: 10.1093/eurheartj/ehab454. PMID: 28818746.

Когнітивна функція та прихильність до лікування в пацієнтів із хронічною серцевою недостатністю та зниженою фракцією викиду лівого шлуночка: зв'язок і прогностичне значення / Л. Г. Воронков та ін. *Український кардіологічний журнал*. 2018. № 6. С. 78–84. PMID: 28818746.

Монографія:

Артеріальна гіпертензія та коморбідність: монограф. / Н. М. Андон'єва та ін.; за ред. О. М. Біловола. Харків: ХНМУ, 2019. 176 с.